

*„... Ojczyzna moja - to wioski i miasta,
Wśród pól lechickich sadzone od Piasta;
To rzeki, lasy, kwietne niwy, łąki,
Gdzie pieśń nadziei śpiewają skowronki...”
(fragment wiersza M. Konopnickiej „Ojczyzna”)*

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

To nasze święto narodowe obchodzone corocznie 11 listopada, dla upamiętnienia odzyskania przez Polskę niepodległości, którą odzyskaliśmy w 1918 roku.

Święto to zostało ustanowione ustawą z 23 kwietnia 1937r., niestety zniesione ustawą Krajowej Rady Narodowej (KRN) 22 lipca 1945 r. Potem przywrócono je ustawą w okresie transformacji systemowej w 1989 r.

Józef Piłsudski – dowódca polskich Legionów, powrócił do Polski z więzienia w niemieckim Magdeburgu, gdzie przebywał od 22 sierpnia 1917 roku, osadzony w więzieniu przez Niemców za odmowę złożenia przysięgi wierności dla Niemców. Rada Regencyjna w Warszawie uprzednio naznaczona przez Niemców, podała się do dymisji z chwilą kapitulacji Niemiec i zawieszenia broni na froncie zachodnim.

Odzyskiwanie przez Polskę niepodległości było procesem stopniowym. Wybór 11 listopada uzasadnić można zbiegiem wydarzeń w Polsce z zakończeniem I wojny światowej, dzięki zawarciu rozejmu we francuskim Compiègne, który miał miejsce właśnie 11 listopada roku 1918, pieczętującym ostateczną klęskę Niemiec. Dzień wcześniej przybył do Warszawy Józef Piłsudski. W tych dwóch dniach, a więc 10 i 11 listopada 1918 r., naród polski uświadomił sobie w pełni odzyskanie niepodległości, a nastrój głębokiego wzruszenia i entuzjazmu ogarnął dosłownie cały kraj.

Tego dnia nastąpiło też przekazanie przez Radę Regencyjną zwierzchniej władzy nad wojskiem ówczesnemu brygadierowi Józefowi Piłsudskiemu. Po pertraktacjach J. Piłsudskiego z Centralną Radą Żołnierską, wojska niemieckie zaczęły wycofywać się z Królestwa

Polskiego. W ciągu siedmiu dni ewakuowano ok. 55 tys. żołnierzy niemieckich. Następnego dnia Rada Regencyjna powierzyła Józefowi Piłsudskiemu misję utworzenia Rządu Narodowego, który został równocześnie Wodzem Naczelnym.

Po ogłoszeniu swej niepodległości, Polska musiała stoczyć jeszcze sześć trudnych wojen, żeby ustalić swoje ostateczne granice. Z wojen tych niewątpliwie najważniejszą była obrona przed inwazją bolszewicką, która miała być początkiem nie tylko europejskiej rewolucji komunistycznej. Dowódca Armii Czerwonej, Michaił Tuchaczewski, wydał 4 lipca 1920 r. roku rozkaz: „Na zachód, po trupie, „białej” Polski na drodze do rewolucji światowej”. Polska obroniła niepodległość, dzięki wielkiemu strategowi, jakim był Józef Piłsudski, który zwycięsko dowodził wojskiem polskim przeciwko napaści bolszewickiej. W wojnie tej brało udział 190 polskich generałów pochodzących z wcześniejszych trzech zaborów.

Lord Edgar d’Abernon (1857 – 1941), znamienity dyplomata angielski napisał, że bitwa o Warszawę wygrana przez Polaków w sierpniu 1920 roku, była jedną z osiemnastu najważniejszych bitew w historii Europy, ponieważ zwycięstwo Polaków nie dopuściło do wybuchu światowej rewolucji komunistycznej, do której dążył rząd Lenina. Tak więc Polska ocaliła nie tylko siebie, ale i całą Europę. Dzięki polskiemu zwycięstwu kraje nadbałtyckie, a więc: Litwa, Łotwa i Estonia stały się państwami niepodległymi w przeciwieństwie do Białorusi, Ukrainy oraz republik kaukaskich, które stały się częścią Związku Sowieckiego.

Listopad 1918 r. był dopiero początkiem budowy niepodległej Polski i początkiem walki o jej granice. 29 listopada 1918 r. Piłsudski, zwracając się w Belwederze do grona najbliższych współpracowników tak mówił o odzyskanej niepodległości:

"Jest to największa, najdonioślejsza przemiana, jaka w życiu narodu może nastąpić. Przemiana, w której konsekwencji powinno się zapomnieć o przeszłości; powinno się przekreślić wielkim krzyżem stare porachunki (...) A czas przed nami jest krótki i tylko wspólnym wysiłkiem możemy zdecydować, na jakiej przestrzeni, w jakich granicach naszą wolność obwarujemy i jak silnie staniemy na nogach, zanim dojdą z powrotem do siły i pełnego głosu sąsiedzi ze wschodu i z zachodu"

(B. Miedziński "Wspomnienia", "Zeszyty Historyczne", z. 37, Paryż 1976).

W latach 1939-1944 oficjalne lub jawne obchodzenie Święta Niepodległości było niemożliwe. W roku 1945 władze komunistyczne świętem państwowym uczyniły dzień 22 lipca. W okresie PRL Święto Niepodległości zostało zakazane. Jakikolwiek próby kultywowania obchodów dnia 11 listopada groziły surowymi represjami ze strony władz.

Święto Niepodległości 11 listopada przywrócono ustawą Sejmu wybranego w czerwcu 1989 r.